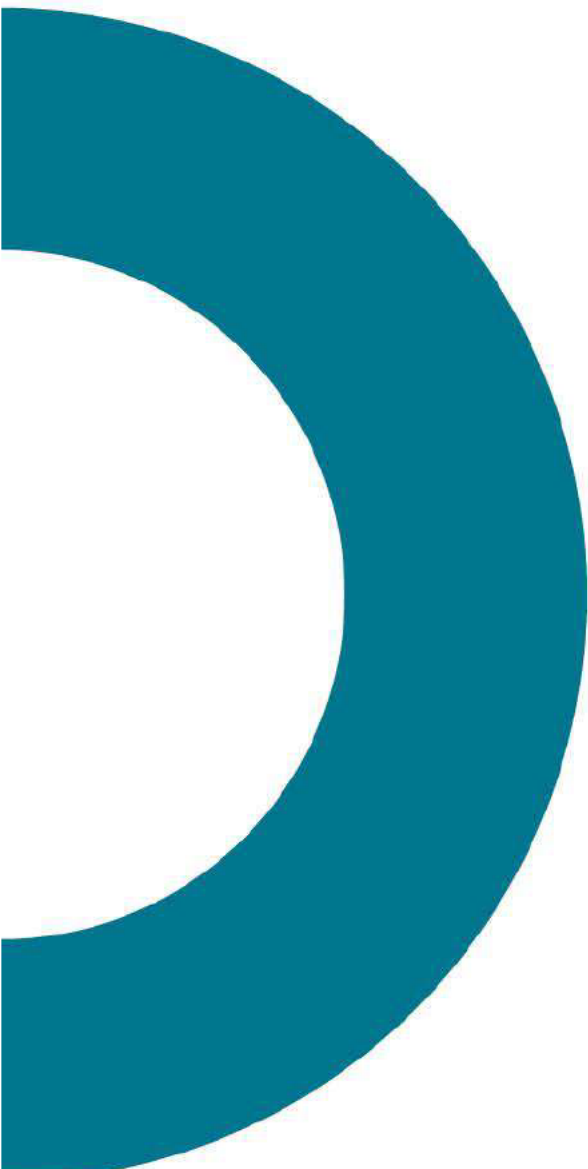

Nader onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen

Oostzeestraat te Zutphen

Nader onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen

Oostzeestraat te Zutphen

Opdrachtgever
Westfalen Gassen Nederland B.V.
[Redacted]
Postbus 779
7400 AT DEVENTER

Adviesbureau
Geofoxx
Eektestraat 10-12
Postbus 221
7570 AE OLDENZAAL
0541 - 58 55 44

Status
Definitief
Datum
29 februari 2024
Projectnummer
20231293/BENG
Documentkenmerk
20231293_a1RAP

Auteur

[Redacted]

Paraaf:

[Redacted]

Vrijgave

[Redacted]

Paraaf:

[Redacted]

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Resultaten vooronderzoek	2
2.1	Locatiebeschrijving	2
2.2	Voorgaand ecologisch onderzoeken voorgenomen ingreep	2
3	Nader onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen	3
3.1	Kwaliteitsborging	3
3.2	Soortinformatie steenmarter	3
3.3	Soortinformatie kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing)	4
3.4	Onderzoeksmethode	7
3.5	Resultaten	8
4	Interpretatie	10
4.1	Omgevingscheck	10
4.2	Steenmarter	10
4.3	Kleine marterachtigen	10
4.4	Overige soorten	11
5	Samenvatting, conclusies en aanbevelingen	12
5.1	Steenmarter	12
5.2	Kleine marterachtigen	12
5.3	Vervolg stappen	12
5.4	Overige Aanbevelingen	13
Bijlagen		
1	Wettelijk kader	
2	Verbodsbepalingen Omgevingswet	
3	Foto's	
4	Inrichtingstekening	

1 Inleiding

In opdracht van Westfalen Gassen Nederland B.V. heeft Geofoxx, als onafhankelijk adviesbureau¹, een nader onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen uitgevoerd op de locatie Oostzeestraat 1 te Zutphen.

De aanleiding voor het uitvoeren van een nader onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen zijn de resultaten van de reeds uitgevoerde quickscan flora en fauna (Geofoxx, 20231095_a1RAP, oktober 2023). In deze quickscan kon het voorkomen van de steenmarter en kleine marterachtigen niet worden uitgesloten en is geadviseerd een nader onderzoek uit te voeren naar deze soorten.

Het doel van het nader onderzoek is:

1. Te bepalen of steenmarters en kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn) op de locatie voorkomen en hoe zij dit gebied gebruiken.
2. Het bepalen van de effecten van de activiteiten op de aanwezige beschermde steenmarter en kleine marterachtigen.

Aan de orde komen: het vooronderzoek (literatuurstudie), de veldinspectie, de interpretatie van de verzamelde gegevens en de conclusies en aanbevelingen.

In de navolgende hoofdstukken 2 en 3 worden de resultaten van het vooronderzoek en het nader onderzoek besproken. In hoofdstuk 4 worden de resultaten geïnterpreteerd. In hoofdstuk 5 zijn de resultaten samengevat, worden conclusies beschreven en zijn aanbevelingen opgenomen voor het vervolg.

Het wettelijk kader en de verbodsbepalingen zijn opgenomen in bijlagen 1 en 2. In bijlage 3 is een fotorapportage met resultaten van het onderzoek weergegeven. In bijlage 4 is de inrichtingstekening van de toekomstige situatie bijgevoegd.

¹ De opdrachtgever en terreineigenaar zijn geen zuster- of moederbedrijf en komen niet uit de eigen organisatie zodat de onafhankelijkheid van het onderzoek is gewaarborgd.

Geofoxx is een handelsnaam van Geofox-Lexmond bv, statutair gevestigd te Oldenzaal en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 06056452. Op alle opdrachten zijn de algemene voorwaarden van Geofox-Lexmond bv van toepassing. Deze voorwaarden zijn te vinden op geofoxx.nl.

2 Resultaten vooronderzoek

2.1 Locatiebeschrijving

De projectlocatie ligt aan de Oostzeestraat 1, ten noorden van het stadscentrum van Zutphen in de provincie Gelderland. De projectlocatie ligt op een industrieterrein en betreft een open grasland met zowel kruid- als struikachtige vegetatie.

Ten noorden van de projectlocatie ligt het Twentekanaal. Ten zuiden staan fabriekshallen. De projectlocatie ligt aan de noordelijke rand van het industrieterrein en wordt in het midden doorkruist met een hekwerk.

De locatiegegevens zijn beschreven in tabel 2.1. De situering de projectlocatie is weergegeven in figuur 2.1. De blauwe contour betreft het plangebied.

Tabel 2.1: Locatiegegevens

locatie	
Straat	: Oostzeestraat 1
Gemeente	: Zutphen
Kadastrale gegevens	: Gemeente Zutphen, Sectie: K, Nummer: 2060
Oppervlakte locatie	: 4.617 m ²

Figuur 2.1: Luchtfoto. projectlocatie ligt binnen de blauwe contour. Bron: geodata.nationaalgeoregister

2.2 Voorgaand ecologisch onderzoeken voorgenomen ingreep

In oktober 2023 is door Geofoxx op deze locatie een quickscan flora en fauna uitgevoerd (kenmerk: 20231095_a1RAP). Initiatiefnemer is voornemens om een waterstoffabriek te realiseren op de projectlocatie. Ten behoeve van de nieuwbouw wordt vegetatie verwijderd, takkenhopen verwijderd en wordt verharding aangebracht. In bijlage 3 is de inrichtingstekening van de toekomstige situatie weergegeven. In de quickscan wordt geconcludeerd dat de aanwezigheid van de steenmarter en kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn) niet is uit te sluiten. Omdat door de werkzaamheden mogelijk aanwezige vaste rust- en voorplantingsplaatsen worden verstoord en of permanent aangetast, is nader onderzoek noodzakelijk.

3 Nader onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen

3.1 Kwaliteitsborging

Geofoxx is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens hun gedragscode. De personen die de werkzaamheden hebben uitgevoerd en/of verwerkt, zijn allen door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.

Er is een omgevingscheck uitgevoerd, waarbij beoordeeld is in hoeverre er in potentie geschikt habitat aanwezig is voor de steenmarter en kleine marterachtigen. Tevens is de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF, 2024) geraadpleegd om de actuele verspreidingsgegevens van beschermde soorten te verkrijgen.

3.2 Soortinformatie steenmarter

Uiterlijke kenmerken

De steenmarter heeft ongeveer het formaat van een slanke kat. De vacht is asgrijs tot grijsbruin met een (grijs)witte ondervacht (ook wel wolhaar genoemd) (zie figuur 3.1). De bef is wit of roomachtig en loopt vaak door tot op de poten. Jonge steenmarters zijn eerst grijs-wit, daarna blauwachtig van kleur. De oren zijn klein en kort behaard, de ogen zijn donker en hij heeft een kleine snuit met roze neus en donkere snorharen. De poten zijn kort en elke voet heeft vijf tenen met scherpe nagels en zoolkussentjes. De staart is rond, lang behaard en wollig.

Steen- en boommarter zijn ongeveer even groot. Ook de behendigheid, souplesse en klimvaardigheid hebben ze gemeen. Zelfs de samenstelling van het voedsel vertoont veel overeenkomst. Het belangrijkste verschil in het uiterlijk is de kleur van de ondervacht: licht bij de steenmarter en donker bij de boommarter. (Zoogdiervereniging, 2024).

Leefgebied

De steenmarter wordt vaak een cultuurvolger genoemd. Op veel plaatsen lijkt hij gebonden aan bebouwde gebieden en cultuurlandschappen. De soort komt door zijn grote aanpassingsvermogen echter in vrijwel alle biotopen voor. Voedsel en dekking zijn bepalend voor de habitatkeuze van de steenmarter. De steenmarter heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die hij echter niet allemaal even frequent gebruikt. Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn. Maar ook spouwmuren of ruimten onder de dakbedekkingen. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen. (Zoogdiervereniging, 2024)

Figuur 3.1. Steenmarter. (bron:zoogdiervereniging.nl)

3.3 Soortinformatie kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing)

In Nederland komen drie soorten inheemse 'kleine marterachtigen' voor, namelijk: de bunzing, wezel en hermelijn. Voor alle drie de soorten geldt dat het echte roofdieren zijn. Vanwege hun geringe formaat moeten ze geregeld eten en ze brengen dus een groot deel van de dag en nacht jagend door. Voor deze soorten geldt dat zij in ons land in zeer verschillende biotopen worden aangetroffen. Ze hebben een territoriumgrootte die is afgestemd op het voedselaanbod. Het leefgebied bestaat uit de volgende ecologische functies;

1. Foerageergebied met voldoende dekking;
2. Verbindingen met andere leefgebieden;
3. Rust- en voortplantingsplaatsen.

Bunzing

Uiterlijke kenmerken

De bunzing heeft een donkerbruine vacht met een geel, geelwitte of lichtbruine ondervacht, die er vooral op de flanken doorheen schemert (zie figuur 3.2). In de winter is zijn vacht langer dan in de zomer. Op de kop heeft hij rondom het donkere haar rond de ogen een band van witte, gelige of grijsachtige haren, ook wel aangeduid als masker. Het dier heeft een donkere keel. Ook de zijkanten van de neus zijn witbehaard, de snorharen zijn lang en donker. De ogen zijn donker en de oren zijn relatief klein, met grijswitte randjes. De staart is lang en donker behaard. De poten zijn zwart. 's Winters ziet het dier er lichter en ronder uit omdat de winterse ondervacht dan door de dekharen heen komt. (Zoogdiervereniging, 2022).

Leefgebied

De bunzing komt voor in veel cultuurlandschappen en natuurgebieden, indien er voldoende dekking is. Belangrijke elementen in het leefgebied zijn een combinatie van kleine wateren en landschapselementen, als rietzomen, ruigten, houtwallen en greppels. De bunzing maakt zijn nestplaats vaak in houtstapels, takkenhopen en soms in een hol in de grond. Ook kunnen oude schuurtjes, stallen en andere bouwwerken worden bewoond. (Zoogdiervereniging, 2022).

Figuur 3.2. Bunzing (bron: Zoogdiervereniging.nl).

Wezel

Uiterlijke kenmerken

De vrouwtjes zijn een stuk kleiner dan de mannetjes. Ze zijn zelfs zó klein, dat ze muizen tot in hun gangenstelsels kunnen achtervolgen. Ze kunnen door een opening van slechts 28 mm doorsnede.

Een wezel lijkt wel wat op een slanke, lange, snelle muis die zich met golvende bewegingen met 30 cm verre sprongen verplaatst. Het lichaam is slank en langgerekt met korte poten en een korte staart. De rug is grijsbruin, de buik wit met een onregelmatige afscheidingslijn, in tegenstelling tot de hermelijn die een scherpe kleurlijn heeft tussen bruin (rug) en wit buik. Soms zijn de voetjes wit. Soms met een bruine keelvlak bij de mondhoeken. De staart van de wezel is kort en geheel bruin, in tegenstelling tot de staart van de hermelijn die langer is met een zwarte punt (zie figuur 3.3).

Leefgebied

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap (Rd) maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland. Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt (Zoogdiervereniging, 2022).

Figuur 3.3. Wezel (bron: Zoogdiervereniging.nl)

Hermelijn

Uiterlijke kenmerken

De hermelijn lijkt erg op de wezel maar is duidelijk groter. Hij heeft een lange zware behaarde staart met een zwarte pluimpunt. De rug is grijs- of beigebruin en de buik wit (zie figuur 3.4). De demarcatielijn (scheidinglijn tussen de bruine rugkleur en de lichte buikkleur van de vacht) is strak en recht, in tegenstelling tot de wezel waarbij die kronkelig is. De hermelijn heeft geen donkere keelvlekken.

De hermelijn heeft een zomer- en een wintervacht. In de zomer is de vacht roodbruin, in de winter is het soms wit. Het staartpuntje blijft echter altijd zwart. In het koudere deel van het verspreidingsgebied van de hermelijn wordt de vacht in de winter geheel wit. In warmere gebieden wordt de wintervacht slechts gedeeltelijk wit. Nederland ligt net op de grens tussen koud en niet koud: een deel van de hermelijnen verandert van kleur, maar er worden elke winter ook bruine dieren waargenomen. (Zoogdiervereniging, 2022)

Leefgebied

De hermelijn leeft solitair in territoria van tussen de 4 en 50 ha groot. Het vrouwtje heeft een leefgebied dat drie- tot viermaal zo klein is als die van het mannetje. Een leefgebied van een mannetje overlapt dat van meerdere vrouwtjes. Met geurklieren markeren ze hun territorium.

De hermelijn leeft in een hol, meestal een oud mollenenst of konijnenhol en verplaats zich meestal langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes, oeverlijnen, etc. Ook maakt hij hierbij geregeld gebruik van hopen van andere dieren. Een hol of gang moet een doorsnede hebben van vijf centimeter. (Zoogdiervereniging, 2022)

Figuur 3.4. Hermelijn (bron: Zoogdiervereniging.nl)

3.4 Onderzoeksmethode

Het veldonderzoek is uitgevoerd conform "Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming – Provincie Noord-Brabant (2017)". Ook is er rekening gehouden met het 'Kennisdocumentdocument kleine marterachtigen (2024)'

Figuur 3.5: Locatie onderzoeksapparatuur

Het onderzoek omvat een zestal locatiebezoeken gedurende de periode november – februari. Omdat er sprake is van meerdere soorten wordt er gebruik gemaakt van een combinatie van verschillende onderzoeksmethodes, dit zijnde door het toepassen van; cameraval, marterbox,

sporenbus en nestkast. De apparatuur is geplaatst in de meest kansrijke landschapselementen. Hierbij is gekeken naar landschapselementen, sporen, beschutting, looproutes of een combinatie van de benoemde aspecten. Gezien het onderzoek heeft plaatsgevonden buiten de actieve periode (tussen augustus en maart) is de onderzoekapparatuur twaalf weken op locatie aanwezig geweest. Op de locatie zijn een marterbox met cameraval, een nestkast en twee sporenbuizen geplaatst. Aanvullend zijn twee losse cameravallen bevestigd aan het hekwerk en aan een struik (zie figuur 3.5). Hiermee wordt voldaan aan de minimale inzet per inventarisatiemethode gerelateerd aan de grootte van het terrein.

3.5 Resultaten

De inventarisatie heeft plaatsgevonden in 2023 en 2024 in de maanden november tot en met februari. In onderstaande tabel zijn de inventarisatiedata en omstandigheden opgenomen. Ook zijn enkele foto's opgenomen (zie figuur 3.2, navolgende pagina). Voor meer foto's wordt verwezen naar bijlage 3.

Tabel 3.1: Resultaten marteronderzoek

Datum	Cameraval (hek)	Cameraval (struik)	Marterbox	Nestkast	Sporenplank	visueel	Opmerkingen
16-11-2023	-	-	-	-	-	Holen en loopsporen	Startbezoek, waarbij de apparatuur is geplaatst. Diverse holen en loopsporen waargenomen maar geen individuen.
30-11-2023	Steenmarter	Bunzing en haas	Bosmuis en huisspitsmuis	Uitwerpselen bosmuis	Uitwerpselen bosmuis	-	2 ^{de} locatie bezoek
19-12-2023	Haas	Steenmarter	Bosmuis en huisspitsmuis	-	-	-	3 ^{de} locatie bezoek
02-01-2024	Steenmarter	Merel en wezel	Bosmuis en huisspitsmuis	-	-	-	4 ^{de} locatie bezoek
17-01-2024	Steenmarter	Merel	Bosmuis en huisspitsmuis	-	-	-	5 ^{de} locatie bezoek
30-01-2024	Steenmarter en bosmuis	Goudvink en haas	Bosmuis en huisspitsmuis	-	-	-	6 ^{de} locatie bezoek
13-02-2024	-	Fazant en wezel	Wezel, Bosmuis en huisspitsmuis	-	-	-	7 ^{de} locatie bezoek en eindbezoek. De apparatuur is opgehaald.

Figuur 3.6: Enkele afbeeldingen van de wildcamera's, van boven naar onder (bunzing, steenmarter en wezel).

4 Interpretatie

4.1 Omgevingscheck

De onderzoekslocatie ligt ten noorden van een industrieterrein en betreft een open grasland met zowel kruid- als struikachtige vegetatie. Ten noorden van de onderzoekslocatie ligt het Twentekanaal. Ten zuiden staan fabriekshallen. De onderzoekslocatie wordt in het midden doorkruist met een hekwerk. In de omgeving zijn bomen, struiken en dicht struweel aanwezig. De onderzoekslocatie wordt geregeld betreden door voetgangers en waardoor er een beperkte mate van verstoring is. Sporadisch rijdt er een crossmotor over het/een zandpad.

4.2 Steenmarter

De steenmarter is diverse keren waargenomen op beide wildcamera's. De onderzoekslocatie maakt deel uit van het leefgebied van de steenmarter. De waarnemingen zijn diverse keren gedaan ter plaatse van de takkenhoop nabij het hek. Mogelijk bezet de soort hieronder een vaste rust- en voorplantingsplaats. Gezien telkens één individu op beeld is waargenomen, wordt uitgegaan van minimaal één vaste rust- en voorplantingsplaats binnen de grenzen van het onderzoeksgebied.

4.3 Kleine marterachtigen

Wezel

De wezel is tijdens het laatste veldbezoek (13-02-2024) met behulp van de wildcamera en marterbox in het onderzoeksgebied vastgesteld. Er wordt uitgegaan van één individu met territorium. De onderzoekslocatie maakt deel uit van het leefgebied. Van de wezel is minimaal één vaste rust- en voortplantingsplaats vastgesteld (zie hoofdstuk 3.5; figuur 3.6, laatste foto).

Bunzing

De bunzing is met behulp van de wildcamera in het onderzoeksgebied (30-11-2023 en 02-01-2024) vastgesteld. De onderzoekslocatie maakt deel uit van het leefgebied. Er wordt uitgegaan van één individu met territorium. Op basis van de waarneming wordt uitgegaan van minimaal één vaste rust- en voortplantingsplaats.

Hermelijn

Er zijn geen waarnemingen gedaan van Hermelijn. Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van het leefgebied van deze soort en er zijn geen vaste rust- en voortplantingsplaatsen aanwezig.

4.3 Effectbeoordeling

Tijdelijke effecten

De bomenkap, aanwezigheid van zwaar materieel en grondwerkzaamheden leiden tot het aantasten of vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de steenmarter, bunzing en wezel. Dit is een overtreding van Artikel 11.54 Bal van de Ow. Er wordt uitgegaan van totaal 3 vaste rust- en voortplantingsplaatsen, waarvan één per soort. Wanneer dit in de voortplantings- en kraamperiode van kleine marterachtigen (grootweg 15 maart tot september) plaatsvinden kunnen eveneens mogelijk jongen

worden gedood of het grootbrengen van jong worden verstoord, dit is een overtreding van Artikel 11.54 Bal. De steenmarter, wezel en bunzing zijn mobiele soorten en zijn goed in staat om ten tijde van de werkzaamheden de locatie tijdelijk te ontvluchten naar alternatief geschikt leefgebied in de omgeving mits deze werkzaamheden buiten het voortplantingseizoen plaatsvinden. Er is voldoende alternatief leefgebied in de directe omgeving aanwezig om naar uit te wijken tijdens de werkzaamheden.

Permanente effecten

Door het verwijderen van bosschage gaat een groot deel geschikt leefgebied voor de steenmarter, bunzing en wezel verloren. Hiervoor dient gecompenseerd te worden.

De volgende functies gaan voor steenmarter, bunzing en wezel verloren:

1. Foerageergebied met voldoende dekking;
2. Verbindingen met andere leefgebieden;
3. Rust- en voortplantingsplaatsen.

4.4 Overige soorten

Naast waarnemingen van enkele veel voorkomende zangvogels zoals merel en mezen is er ook een waarneming gedaan van een fazant en een goudvink. Qua grondgebonden zoogdieren zijn er waarneming gedaan van een haas, bosmuis en huisspitsmuis. Deze waarnemingen zijn gedaan door beide wildcamera's en de marterbox.

5 Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Westfalen Gassen Nederland B.V. heeft Geofoxx, als onafhankelijk adviesbureau, een nader onderzoek kleine marterachtige uitgevoerd op de locatie Oostzeestraat te Zutphen.

De aanleiding voor het uitvoeren van een nader onderzoek steenmarter en kleine marterachtigen zijn de resultaten van de reeds uitgevoerde quickscan flora en fauna (Geofoxx, 20231095_a1RAP, oktober 2023).

Het doel van het nader onderzoek is:

1. Het doel van deze onderzoeken is om te bepalen of steenmarters en kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn) op de locatie voorkomen en hoe zij dit gebied gebruiken. De onderzoeksinspanning is afgestemd deze soorten.
2. Het bepalen van de effecten van de activiteiten op de aanwezige beschermde steenmarter en kleine marterachtigen.

In onderstaande tabel 5.1 zijn de resultaten van het onderzoek kort samengevat.

Tabel 5.1: Samenvatting Conclusies

Onderwerp	Resultaat en interpretatie	Conclusie
Steenmarter	Steenmarter aanwezig	Maatregelen noodzakelijk
Kleine marterachtigen	Bunzing en wezel aanwezig	Maatregelen noodzakelijk

5.1 Steenmarter

De locatie maakt onderdeel uit van het leefgebied van de steenmarter en er wordt uitgegaan van minimaal één vaste rust- en voortplantingsplaats binnen de grenzen van het onderzoeksgebied.

5.2 Kleine marterachtigen

De locatie wordt niet gebruikt als leefgebied door de hermelijn, maar wel door bunzing en wezel. Van de wezel is minimaal één vaste rust- en voortplantingsplaats vastgesteld. De bunzing is foeragerend waargenomen op camera. Er wordt uitgegaan dat deze soort ook een vaste rust- en voortplantingsplaats bezet binnen de grenzen van het onderzoeksgebied.

5.3 Vervolg stappen

De voorgenomen werkzaamheden kunnen alleen doorgaan als er voor de start van de werkzaamheden een vergunning wordt verkregen voor het aantasten van het leefgebied en vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de steenmarter, bunzing en wezel. Het wordt aanbevolen om een mitigatieplan en een ecologisch werkprotocol op te stellen en de mitigatiemaatregelen door (of onder begeleiding van) een ecooloog te laten uitvoeren. In het activiteitenplan wordt beschreven wanneer de kwetsbare periodes van deze soorten gelden en wanneer er niet gewerkt mag worden. Er dient nieuw leefgebied en nieuwe verblijfplaatsen gecreëerd worden te compensatie van het verlies aan biotoop door toedoen

van de voorgenomen werkzaamheden. Voorbeelden van nieuwe verblijfplaatsen zijn: marterhopen, steenhopen en takkenrillen. Er dient alternatief leefgebied met vergelijkbare oppervlakte te worden ingericht. Hierbij is het van belang dat er voldoende dekking en foerageermogelijkheden zijn die in verbinding staan met de directe omgeving.

Doorlooptijd vergunningstraject Omgevingswet.

Het opstellen van een activiteitenplan en EWP duurt circa 4 weken. Daarna wordt de vergunning aangevraagd. De doorlooptijd van de vergunningverlening bij de Provincie Gelderland bedraagt doorgaans 8 tot 24 weken.

5.4 Overige Aanbevelingen

Op de onderzoekslocatie zijn geen overige strikt beschermde (of zeer zeldzame) soorten aangetroffen waar tijdens de werkzaamheden rekening mee gehouden moet worden volgens de Omgevingswet. Voor de overige soorten is een vergunning Omgevingswet niet nodig. Dit zijn de zogenoemde vrijgestelde soorten. Wel is het noodzakelijk om voor deze soorten te voldoen aan de specifieke zorgplicht (Bal art. 11.27).

Specifieke zorgplicht

De aanwezigheid van niet strikt beschermde soorten of vrijgestelde soorten, zoals muizen en amfibieën, valt niet uit te sluiten. De soorten vallen onder de specifieke zorgplicht waarin aangegeven wordt dat ze niet opzettelijk te verwonden en te doden. Om de schade te minimaliseren voor deze soorten wordt aangeraden één richting op te werken en de werklocatie niet volledig af te sluiten tijdens de werkzaamheden. Dit zodat soorten de kans krijgen om via een uitvluchtroute te ontsnappen en niet omsingeld raken. Voor vissen moet een permanente doorstroombaarheid gewaarborgd blijven.

Voor alle soorten, beschermd of niet, geldt te allen tijde de specifieke zorgplicht. In de nieuwe Omgevingswet wordt gevraagd de zorgplicht concreet uit te werken (Bal art. 11.27). Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de specifieke zorgplicht te voldoen:

- De werkzaamheden worden bij voorkeur alleen overdag, tussen zonsopgang en zonsondergang uitgevoerd. Veel algemene en beschermde diersoorten zijn vooral actief gedurende de vroege ochtend, late avond en nacht;
- Na zonsondergang wordt geen gebruik gemaakt van kunstlicht ;
- Werk één richting op, zodat kleine dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten. Houd hierbij rekening met vluchtwegen (werk dus niet richting een doodlopende hoek) en zorg dat de dieren voldoende vrije ruimte hebben om te vluchten;
- Voor de uitvoering van de werkzaamheden wordt alleen gebruik gemaakt van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Plaats groot materieel op al verharde ondergrond en niet in openbaar groen. Zo wordt onnodige verstoring van dieren en planten en beschadiging van hun leefgebied voorkomen;
- Indien de werkzaamheden gedurende langere tijd (circa een maand) stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden (opnieuw) geïnspecteerd te worden door een erkend ecooloog;
- Werkzaamheden worden onmiddellijk onderbroken (voor zover het risico bestaat dat er een overtreding ten aanzien van de betreffende soort kan optreden). De onderbreking van de werkzaamheden wordt gebruikt om advies van de ecooloog in te winnen over de beste wijze om de soort te ontzien;
- Dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen en niet uit zichzelf vluchten, moeten op zorgvuldige wijze gevangen en verplaatst worden naar een

vergelijkbaar biotoop in de omgeving. Raadpleeg hiervoor altijd eerst de ecologisch deskundige.

Broedseizoen

Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van broedvogels wordt grotendeels voorkomen door de werkzaamheden buiten het indicatieve broedseizoen van 15 maart tot 15 juli uit te voeren. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden op het moment dat er geen broedgevallen (meer) aanwezig zijn (en geen jaarrond beschermde nesten), is overtreding van de wet niet aan de orde.

Braakliggend terrein

Bij het braakliggen van de locatie is er kans dat beschermde planten en dieren zoals de kleine wolfsmelk en de rugstreeppad zich vestigen op de locatie. Geadviseerd wordt om de locatie na de sloop intensief te gebruiken (beheren) tot aan de bouw. Dit om te voorkomen dat er tijdens de ontwikkeling/bouw poeltjes ontstaan op de locatie in het voortplantingsseizoen van de rugstreeppad (april-augustus) of dat beschermde planten zich er vestigen. Anders moet gewacht worden met verstorende werkzaamheden tot na het voortplantingsseizoen.

Bijlage 1: Wettelijk kader

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

Het aanvullingsspoor natuur zorgt voor de integratie van de regelgeving over natuur en flora en fauna in de Omgevingswet. De regels van het aanvullingsspoor natuur gaan over:

- het beschermen en ontwikkelen van natuur, en het behoud en herstel van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur voor maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid voor het behoud en beheer van waardevolle landschappen. Dit om hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis. En voor maatschappelijke functies.

De provincie is het bevoegd gezag voor de toetsing van een Natura 2000-activiteit² en/of flora- en fauna-activiteit³. Bij een activiteit waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk bevoegd gezag.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Hiermee is de Wet natuurbescherming 2017 komen te vervallen. Het aanvullingsspoor natuur uit de Omgevingswet voorziet in een wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden.

Algemene zorgplicht

De Omgevingswet regelt in de artikelen 1.6 tot en met 1.8 een algemene zorgplicht. Dit houdt in dat overheden, bedrijven én burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Als er specifieke decentrale of rijksregels zijn, geldt de algemene zorgplicht niet meer.

Specifieke zorgplicht

Specifieke zorgplichten borduren voort op de algemene zorgplicht, maar zijn concreter. Een specifieke zorgplicht geldt voor specifieke activiteiten voor concreet genoemde belangen. Specifieke zorgplicht in het aanvullingsspoor natuur is opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) onder artikel 11.6. (gebiedsbescherming), 11.27 (soortbescherming) en 11.116 (houtopstanden).

² Activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

³ Activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

In het aanvullingsspoor natuur uit de Omgevingswet zijn specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzondere natuurwaarden. Het gaat dan voornamelijk om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk of bijzonder nationaal natuurgebied. Voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of bijzonder nationaal natuurgebied dient kennis te worden genomen over de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Het uiteindelijke doel van Natura 2000 is het bereiken van de landelijk gunstige staat van instandhouding voor alle door de richtlijnen beschermde soorten en habitats. Verslechterende of significant verstorende gevolgen op de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, moet worden voorkomen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van natuur- en landbouwgebieden met hoge natuurwaarden. Het NNN heeft als doel het behouden, beschermen en versterken van de rijkdom aan plant- en diersoorten (biodiversiteit). Hiermee dragen we bij aan (inter-)nationaal vitaal stelsel van natuurgebieden. De realisatie van natuurdoelen gaat zo veel mogelijk samen met het versterken van de landbouw, de regionale economie en de wateropgaven.

In het Natuurnetwerk Nederland liggen bestaande natuurgebieden, waaronder 20 Nationale Parken, gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd, landbouwgebieden die worden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer, ruim 6 miljoen hectare grote wateren (meren, rivieren, de kustzone van de Noord-, en Waddenzee) en alle Natura 2000 gebieden.

De aanwijzing van het NNN is geregeld in de Omgevingsverordening. De instructieregels voor de aanwijzing, begrenzing en reikwijdte van het NNN zijn opgenomen in artikel 7.5 en 7.6 Bkl. Het beschermingsregime is uitgewerkt in art. 7.8 2° lid Bkl. Dit betreft een instructieregel voor uitwerking van het beschermingsregime in de Omgevingsverordeningen van provincies.

De regels verzekeren dat de kwaliteit en oppervlakte van het NNN niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt behouden en dat, als binnen het NNN-activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijven.

Soortbescherming

Voorafgaand aan het verrichten van een activiteit dient na te worden gegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van beschermde soorten. Dit dient te worden gedaan op de locatie waar de activiteit wordt verricht en in de directe nabijheid van die locatie. De soortbescherming omvat drie beschermingsregimes met afzonderlijke schadelijke handelingen. De schadelijke handelingen zijn opgenomen in bijlage 3.

1) *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*

Dit zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn.

2) *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*

Dit zijn de in het wild levende plant- en diersoorten genoemd in bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn.

3) *Beschermingsregime andere soorten*

Dit zijn dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Houtopstanden

In het aanvullingsspoor natuur uit de Omgevingswet is de bescherming geregeld van houtopstanden. De kern wordt gevormd door een herbeplantingsplicht ingeval houtopstanden worden gevelde. Het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht (artikel 11.126 Bal) en herbeplantingsplicht (artikel 11.129 Bal) voor houtopstanden vanaf 10 are of meer of bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen, buiten de 'bebouwingscontour houtkap' (artikel 11.111 lid 2 Bal).

Voor zover bekend worden er geen bomen gekapt ten behoeve van de nieuwbouw. Mochten deze plannen veranderen dan dient contact te worden opgenomen met bevoegd gezag.

Bijlage 2: Verbodsbepalingen natuurbescherming

Vogelrichtlijn:

Artikel 11.37 Bal

1. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
2. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels.
3. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels.
4. Het opzettelijk storen van vogels.
5. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, geldt niet, als het storen een wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogels.
6. Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Habitatrichtlijn:

Artikel 11.46 Bal

1. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vernielen van in het wild levende dieren als bedoeld in de Habitatrichtlijn bijlage IV, onder a, Bern bijlage II, Bonn bijlage I.
2. Het opzettelijk verstoren van dieren.
3. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren.
6. Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b Habitatrichtlijn of bijlage I verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
7. Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Andere soorten:

Artikel 11.54 Bal

1. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A.
2. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren.
3. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en vernielen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
4. Het verbod geldt niet voor bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis, voor dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende bezittingen bevinden.
5. Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Bijlage 3: Foto's

Bevindingen veldbezoek 30-11-2023

Foto 1. Bunzing vastgelegd op wildcamera (struik)

Foto 2. Steenmarter vastgelegd op wildcamera (hek).

Foto 3. Haas vastgesteld op wildcamera (struik).

Bevindingen veldbezoek 19-12-2023

Foto 4.: Steenmarter vastgelegd op wildcamera (struik).

Bevindingen veldbezoek 02-01-2024

Foto 5. Bunzing vastgelegd op wildcamera (hek).

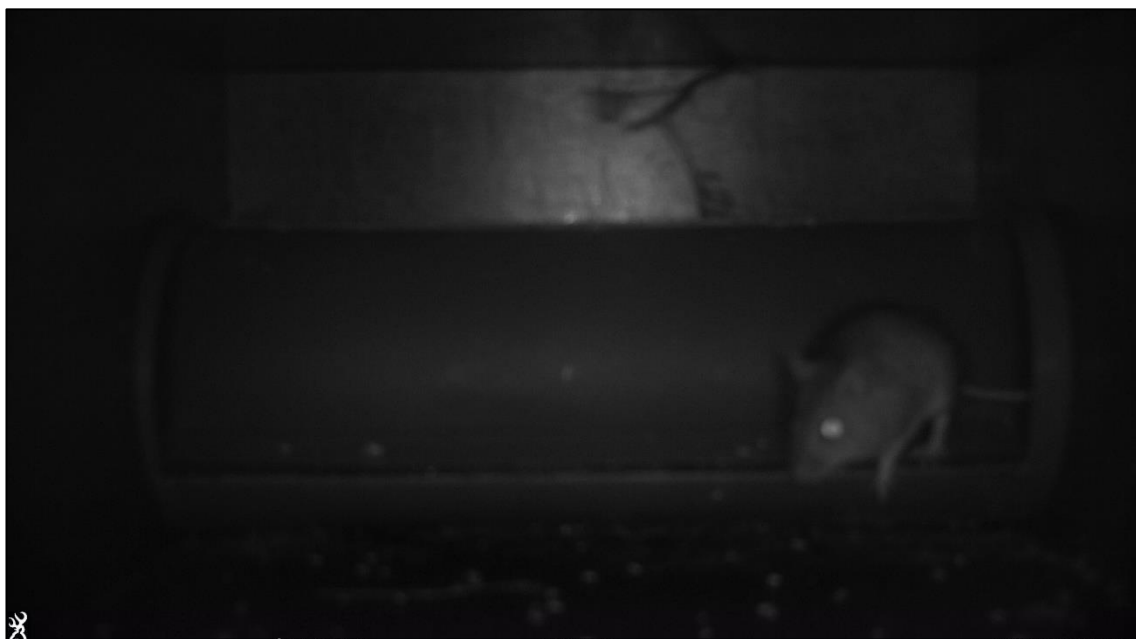

Foto 6. Bosmuis vastgelegd op wildcamera in marterbox.

Bevindingen veldbezoek 17-01-2024

Foto 7. Merel vastgelegd op wildcamera (struik).

Foto 7. Steenmarter vastgelegd op wildcamera (hek).

Bevindingen veldbezoek 30-01-2024

Foto 8. Haas vastgelegd op wildcamera (struik).

Foto 9. Steenmarter vastgelegd op wildcamera (struik).

Bevindingen veldbezoek 13-02-2024

Foto 10. Wezel vastgelegd op wildcamera (struik).

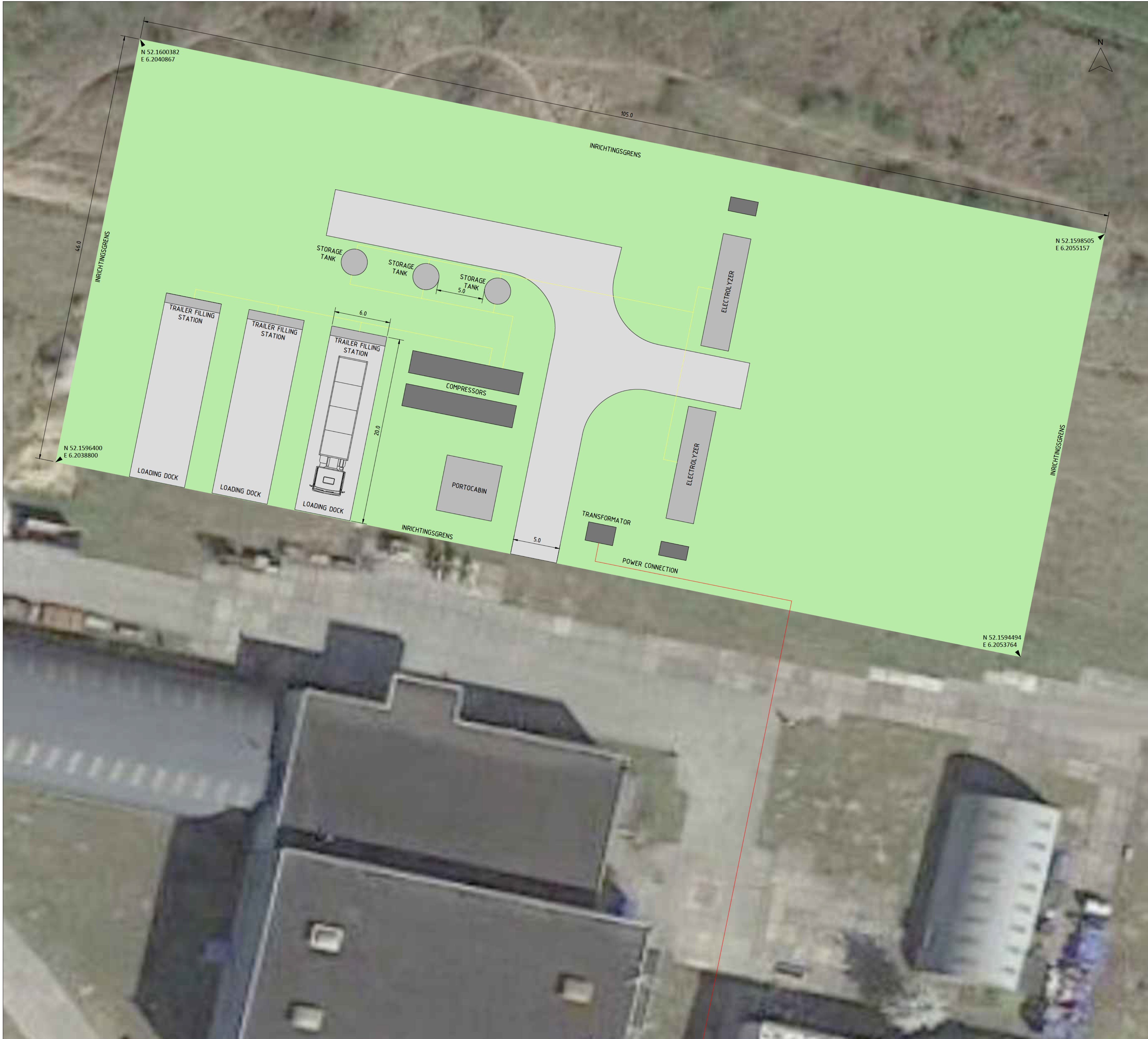
Foto 11. Wezel vastgelegd op wildcamera (struik).

Foto 12. Wezel vastgelegd op wildcamera (marterbox).

Bijlage 4: Inrichtingstekening

A		2021-06-04		CONCEPT							
0		2021-05-18		FOR REVIEW							
REV.	DATE	DESCRIPTION				DRAWN		CHECKED		APPROVED	
TITLE											
LAY-OUT											
GldH2 WATERSTOF PRODUCTIELOCATIE											
		PROJECT BMN				SCALE				SIZE	
		CLIENT GldH2				1 : 200				A1	
		ORDERNUMBER	SUB	DISC.	DRAWINGNUMBER		SHT	OF	REV.		
		T55635	00	11	55635-001		1	1	A		

